

28 MAI 2008

FINNØY KOMMUNE

SAKSPAPIR

Styre, komite, utval	Møtedato	Saknr	Sbh
Formannskapet	20.05.2008	070/08	KOM

Saksansvarleg Magne Kongsvik	Arkiv: K1-203 Objekt:	Arkivsaknr 08/653
---------------------------------	--------------------------	----------------------

SKATTEOPPKREVARFUNKSJONEN - HØYRINGSUTTALE.

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dat	Avsendar/Mottakar	Tittel
1	I	18.04.2008	KS	OFFENTLIG INNKREVING (NOU 2007:12) - LA STATEN HØRE HVA KOMMUNENE MENER

Saksutgreiing:

Ein viser til brevet frå KS, og ein legg også ved utskrift av formannskapssak nr. 123/04 frå sist saka var til høyring.

Etter tidlegare rundar har utvalet no moderert framleggset til sitt slike at kommunen skal stå for skatteinnkrevjinga inntil første purring – deretter skal innkrevjinga over til den nye innfordringsetaten.

Ein legg og ved eit notat frå økonomisjefen vår.
Høyringsfristen er 2. juni.

Vurdering:

Rådmannen har få merknader til saka. Dersom staten overtek kommunale oppgåver frå økonomikontoret vårt, vil vi kunne få betre tid til anna arbeid på kontoret. Ut frå tidlegare erfaringar vil nok kommunane få trekk i rammetilskotet for reduserte arbeidsoppgåver. Får staten litt hand om desse oppgåvene, vil nok presset auke på å få overta alt. Ut frå dette vil rådmannen som før halde på at skatteoppkrevjinga bør vere communal som no.

ADMINISTRASJONEN - FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Finnøy formannskap går imot utsende høyringsforslag om delvis innføring av statleg skatteoppkrevjing, jfr. tidlegare uttale frå kommunen.

FSK-070/08 VEDTAK 20.05.2008:

Samrøystes som innstillinga.

Fornyings- og administrasjonsdepartementets forslag til samordning av den offentlige innkrevingen - NOU 2007:12.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet sette ved kgl. res. av 21.09.2005 ned eit utval som skulle vurdere offentleg innkrevning.

Forslaget frå utvalet er å overføre deler av den kommunale skatteinnkrevninga til staten ved å opprette ein statleg innfordringsetat med 5 innkrevingskontor.

Ei slik statleggjering av innkrevninga vil bety følgjande:

- sterke sentralisering
- provenytap både for stat og kommunar
- innkrevingsmiljøet i kommunane blir svekka
- brudd i verdikjeda fører til dårlegare brukerorientering
- kommunale oppgåver blir overført til staten
- kommunalt sjølvstyre blir redusert - kontroll og innsyn
- betydelege overgangskostnader
- rettstryggleiken blir svekka (fastsettjing og innkrevning blir statleg)
- personvern hensyn - stigmatisering
- brukarservice
- konsekvensane er ikkje utreda

Forslaget om statleg skatteinnkrevning har fleire gonger vore oppe til debatt i løpet av dei siste 10-15 åra. Kvar gong har Stortinget nedstemt ei slik løysing.

Konsekvensane av utvalet si innstilling vil bli store for befolkningen i heile landet. Lokalkjennskapen og flexibiliteten ein i dag dreg stor nytte av i innkrevingsarbeidet vil forsvinne.

Parallelle til sentraliseringa av likningskontora og trygdekontora er her innlysande. For vanlege brukarar er det å få kontakt med desse kontora blitt mykje verre, mange gjev opp og tek kontakt med Kommunen.

Ting tyder på at dette forslaget er første skritt på vegen mot eit forsøk på total statleggjering av skatteinnkrevninga. Det at "staten" tidlegare har mislykkast har nå ført til dette "delvis" forslaget.

Vi kan på denne bakgrunn ikkje anbefale at utvalet sin konklusjon blir følgt opp av Stortinget.

Finnøy 09.05.08

Tore Ladstein
økonomisjef

FINNØY KOMMUNE**SAKSPAPIR**

Styre, komite, utval	Møtedato	Saknr	Sbh
Formannskapet	23.09.04	123/04	KOM

Saksansvarleg Magne Kongsvik	Arkiv: K1-232 Objekt:	Arkivsaknr 2004001169
---------------------------------	--------------------------	--------------------------

SKATTEOPPKREVERFUNKSJONEN - UTTALE TIL UTGREIING.**Saksutgreiing:****Bakgrunn:**

I Norge er det fellesinnkrevjing av inntektsskatt, formueskatt, trygdeavgift og arbeidsgjevaravgift på vegne av alle kreditorane. Desse skattekreditorane er staten, fylkeskommunen, kommunane og folketrygda. Fellesinnkrevjinga blir utført av dei kommunale skatteoppkrevjarane, som også fører skatterekneskap og utøver arbeidsgjevarkontroll på fellesinnkrevinga sitt område. I 2004 omfattar fellesinnkrevjinga snaut 400 milliardar kroner, kor ca. ein fjerdedel går til kommunane og fylkeskommunane, og ca. tre fjerdedelen til staten og folketrygda.

Dei øvrige statsskattar og avgifter for 2004 utgjer om lag 300 milliardar kroner, og blir innkrevd av statlege innkrevjingsmyndigheter (skattefogd, tollkasserar, og Statens Innkrevjingssentral m.v.). Dette omfattar petroleumsskattar, merverdiavgift, arveavgift, toll og særavgifter, skatt utlikna ved Sentralskattekontoret for utlandssaker m.v. Utenom fellesinnkrevjinga har dei kommunale skatteoppkrevjarane normalt også ansvar for innkrevjinga av reint kommunale skattar – deriblant eigedomsskatten i dei kommunar som har det.

Skatteinntektslova frå 1957 dannar grunnlaget for den skatteinntektsordninga vi har i dag, der skatteoppkrevjarkontora er kommunale og likningskontora er statlege.

På 1990-talet har Stortinget to gonger avfeid forslag om heil eller delvis statleggjierung av skatteinntektsordninga i Norge. Første gong var i 1993-94 då ein foreslo å etablera eit kjempestort, kombinert fastsetjings- og innkrevjingsdirektorat, og neste gong var i 1996 då ein foreslo å etablera eit eige tvangsinntektsdirektorat.

Skatteinntektsordninga kan kort beskrivast slik:

1. Skattekort blir utskrevne til skatteytar (blir gjort av Skattedirektoratet, men kan endrast av likningskontoret).
2. Løpende forskotsbetaling av skatt i takt med innteninga (betalinga skjer til skatteoppkrevjarkontoret enter via arbeidsgjevar eller direkte frå skatteytar).
3. Gjennomføring av likning (blir utført av likningskontoret basert på sjølvmelding frå skatteytar).
4. Skatteoppgjer (blir gjort av skatteoppkrevjarkontora med sentral skattebereking i Skattedirektoratet).
5. Tilbakebetaling av til gode skatt/utsending av krav på restskatt (blir gjort av skatteoppkrevjarkontora).
6. Innfordring av restskatt som ikkje blir rett-tideg betalt (blir gjort av skatteoppkrevjarkontora).

Skatteoppkrevjarutvalet blei oppnevnd den 26. mai 2003, og leverte si innstilling til Finansdepartementet den 12. mai d.å. Utvalet sitt mandat var i korte trekk å føreslå tiltak som kan gje resultatforbetringar av skatteoppkrevjarfunksjonen, både innanfor ei fortsett communal organisering av funksjonen og alternativt innanfor ei statleg organisering.

Utvalet er gjennomgåande samstemte når det gjeld vurderingar og forslag til funksjonelle forbetringstiltak, og om desse kan bli gjennomført uavhengig av organisatorisk løysing. Tiltaka dreier seg til døme om hyppigare rapportering og betaling av forskotstrekk og arbeidsgjevaravgift, innføring av gebyr ved betalingsmisleghald og ved utleggstrekk, meir effektive sanksjonar og auka elektronisk tilgong til ulike registre. Forsлага til utvalet er ikkje ferdig utreda, men vidare utredning blir anbefalt på fleire områder.

Utvalet har vurdert tre alternative modellar for organisering av skatteoppkrevjarfunksjonen, og har delt seg i eit fleirtal på fem medlemmer og eit mindretal på to når det gjeld forslag til strukturelle forbetringstiltak. Fleirtalet, beståande av alle ikkje-kommunale medlemmer, anser ei statleg organisering av skatteoppkrevjinga som mest naturleg ut frå oppgåva sitt innhald og karakter. Mindretalet, beståande av dei kommunale medlemmene, meiner dei fleste argument talar for ei fortsett communal organisering av funksjonen. Fleirtalet og mindretalet har og ulike oppfattningar av kostnader og eventuelle provenyendringar ved ei endra organisering.

Utvalet har ikkje tatt endeleg stilling til eller utreda dei organisatoriske løysningane ved ei eventuell statleg overtaking, men dei har tatt utgangspunkt i ein mulig modell der det blir etablert eigne regionskontor for tvangsinnefordring samtidig som frivillig betaling, skatterekneskap og arb.gjevarkontrollen blir håndtert av likningskontora. Fleirtalet i skatteoppkrevjarutvalet ynskjer å overføre 60-70% av dei nåværande oppgåver over til likningskontora. Resten – tvangsinnekrevjinga – skal etter planen utførast av statlege tvangsinnekrevjingskontor (”fæl sak”). Antal slike kontor vil troleg være ein stad mellom 6 og 100. Dette kan sjølv sagt få store konsekvensar for dei tilsette, då det ikkje ligg i korta at alle tilsette blir overtatt av staten.

ARGUMENT FOR FORTSETT KOMMUNALT ANSVAR FOR SKATTEINNKREVJINGA

Kommunal skatteinnkrevjing er av vesentleg betydning for å bevare communaløkonomisk sjølvråderett og bevare kommunen sin sentrale rolle i lokalsamfunnet. Delvis tilbakeføring av selskapsskatten til kommunane vil være eit forsterkande motiv for kommunen å satse på innfordring av skatt – forslaget om å statleggjere skatteinnkrevjinga bryt med dette.

Fortsett kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga er i tillegg til communaløkonomisk sjølvråderett nødvendig – for dette sikrer:

1. **Høg løysingsgrad/gode resultater.** Norsk skatteinnkrevjing er i verdstoppen. Dei kommunale skatteoppkrevjarane klarer å krevje inn mellom 99 og 100% av all utlikna skatt. Små kommunar har like gode innkrevjingsresultat som store kommunar. Dette kjem av at skatteinnkrevjing grunnleggjande handlar om kommunikasjon mellom skatteoppkrevjar og skatteytar. Effekten av ei statleggjering er ikkje utreda, og det er vanskeleg å kunne argumentera for at det er noko å tena på ei statleggjering av skatteinnkrevjinga.

2. **God tryggleik.** Kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga medfører god tryggleik for skatteytarane, blant anna ved at det er etablert eit klart organisatorisk og ansvarsmessig skilje mellom på den eine sida fastsetjinga av skatten (likninga) og på den andre sida innkrevjinga av skatten. Avstand mellom fastsetjing og innkrevjing av skatt er eit grunnleggjande prinsipp i tidlegare utredningar og Stortingsbehandlingar av skatteinnkrevjing. Statlege likningskontor og kommunale skatteoppkrevjarkontor, slik det er i dag, gjer den beste tryggleiksgaranti.
3. **God brukarservice.** Det er dokumentert at dei kommunale skatteoppkrevjarkontora gjer ein god brukarservice. Ei landsomfattande undersøkjing gjennomført av Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at dei kommunale skatteoppkrevjarkontora scorer vesentleg betre enn dei statlege skattekontora når det gjeld tilgjengeleghet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlinga. Eventuell statleggjering og sentralisering av skatteinnkrevjinga vil derfor føre til dårlegare tilgong til offentlege tenester i lokalmiljøa.
4. **Kommunalt økonomisk sjølvstyre.** Fortsett kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga bidreg til å oppretthalda det kommunale økonomiske sjølvstyret. Det er avgjerande for eit levedyktig, lokalt demokrati å kunne påvirke eige inntektsgrunnlag, og det skal være ein positiv samanheng mellom den økonomiske utviklinga i lokalt næringsliv og nivået på lokale, offentlege budsjett. Forslaget om å gjeninnføre bedriftsskatt som kommunal inntektskilde er eit døme på tiltak som er meint å etablera ein slik positiv økonomisk samanheng mellom lokalt næringsliv og kommunane. Dersom ansvaret for innkrevjinga blir overført til staten og innkrevjingskompetansen i kommunane dermed fell bort, blir kommunane sine sjangser for å kunne påvirke sitt inntektsfundament, og framtidige inntektsreformer vanskeleggjera.
5. **Folkevalgt kontroll og innsyn.** Kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga gjer grunnlag for folkevalgt innsyn og kontroll – blant anna gjennom dei etablerte skatteutvalga. Eventuell statleggjering og sentralisering vil medføre eit ”ugjennomsiktig” system med store, statlege sektorkontor – og dermed reduserte sjangser for folkeleg innsyn. Legitimeten forsvinn.
6. **Effektiv drift og ressursbruk pga. synergieffektar.** Kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga fører med seg ei effektiv drift og ressursbruk ved at skatteinnkrevjing blir gjennomført i det same miljø som ivaretak kommunen sin innkrevjing av kommunale avgifter og communal fakturering. Dermed blir det også muleg å behalde levedyktige innkrevjingsmiljø i dei små kommunane.
7. **Distriktpolitiske hensyn blir ivaretatt.** Kommunalt ansvar for skatteinnkrevjinga har positive distriktpolitiske konsekvenser. Den desentraliserte lokaliseringa av i dag innebærer at det fortsett blir oppretthaltd innkrevjingsmiljøer og arbeidsplassar i utkantsstrøk, og det betyr og at lokalt næringsliv har kort veg til ein av sine viktigaste, offentlege samarbeidspartnerar. Ei eventuell statleggjering vil bety sentralisering og ein reduksjon av antal kontor ned til $\frac{1}{4}$ av i dag. Dette har sjølv sagt store negative distriktpolitiske konsekvenser.
8. **Skattebetalingsordninga av i dag fungerer godt.** Den forestatte statlege organisasjonsmodellen innebærer at den velfungerande skattebetalingsordninga av i dag blir erstatta av statleg tvangsinnfordring. Ein legg opp til ein eigen tvangsinnfordringsinstans. Skatteytarane vil oppleve stigmatisering, ved at frivillig betaling og tvangsinnkrevjing blir skilt frå kvarandre og blir plassert i forskjellige organisasjonar.
9. **Eventuell statleggjering vil medføra betydelege overgangskostnader.** Ei statleggjering av skatteinnkrevjinga vil medføre betydelege overgangskostnader. Det skal etablerast nye kontorer med dei etablerings-, drifts- og planleggjingskostnader det fører med seg. Besparelsane på kommunal side ved å fjerne nokre få ansette i kvar kommune, som normalt har kontorfellesskap med den øvrige kommunale

administrasjon, blir minimale. Ansetjing, opplæring og kompetanseoppbyggjing for nye skatteoppkrevjarar vil medføre ei stor utfordring. Statleggjering av skatteinnkrevjinga vil medføre provenytap i ein periode som vil strekkje seg over fleire år. Eit forsiktig anslag tilseier eit provenytap på 5 milliardar kroner (Kr. 5.000.000.000) over ein 3-års periode dersom skatteinnkrevjinga blir statleggjort.

10. **Konsekvensane er ikkje utreda.** Konsekvensene av ei eventuell statleggjering er mangelfullt utreda. Spørsmål som om korleis ei eventuell statleggjering skal skje – bla. om dette vil kunne bli gjennomført som ein virksomhetsoverdragelse – er i det heile ikkje berørt i utredninga. Mangelen på analysar og konsekvensvurderingar av ei eventuell statleggjering av skatteinnkrevjinga er svært mangefull i utredninga.

Vurdering:

Finnøy kommune meiner det er viktig for kommune-Noreg å behalda skatteinnkrevjinga communal, men er sjølv sagt opne for andre kommunale løysingar. Den kommunale skatteinnkrevjinga av i dag fungerar svært bra – resultata er gode. Ei rekke funksjonelle forbetingstiltak er likevel foreslått, desse vil vi sjølv sagt jobbe videre med ! Det er sjølv sagt viktig heile tida å forbetre og eventuelt omorganisere funksjonar som ikkje fungerer godt – **MEN LIKE VIKTIG Å VÆRE KRITISK TIL FORSLAG OM Å OMORGANISERE DET SOM FUNGERAR GODT !!**

Ein viser elles til Politisk Info nr. 8/04 frå KS, og vår innstilling samsvarer godt med synspunkta frå KS.

ADMINISTRASJONEN - FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Finnøy kommune går i mot skatteoppkrevjarutvalet sitt forslag om å statleggjere skatteoppkrevjarkontora. Skatteoppkrevjarkontora må fortsett være kommunale.

FSK-123/04 VEDTAK 23.09.04:

Samrøystes som innstillinga.